

KLAGANDE

Föreningen Nordulv, 875003-6868

MOTPART

Länsstyrelsen i Jämtlands län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut den 9 maj 2020,
dnr 218-3426-2020 (bilaga 1)

SAKEN

Skyddsjakt efter en varg inom Handölsdalens sameby

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om inhibition.

Föreningen Nordulv ges tillfälle att senast den **18 maj 2020** slutföra sin talan i målet. Om någon skrivelse inte kommer in inom denna tid kan målet komma att avgöras på befintliga handlingar.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Länsstyrelsen i Jämtlands län (länsstyrelsen) beslutade om skyddsjakt efter en varg inom Handölsdalens sameby. I beslutet anges att jakten får bedrivas från och med den 9 maj 2020 till och med den 24 maj 2020. Länsstyrelsen förordnade även att beslutet ska gälla utan hinder av att det överklagas. Skälen för beslutet anges i bilaga 1.

Föreningen Nordulv (Nordulv) yrkar, såvitt nu aktuellt, att beslutet tills vidare inte ska gälla (inhibition).

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Den domstol som ska pröva ett överklagande får besluta att det överklagade beslutet, om det annars skulle gälla omedelbart, tills vidare inte ska gälla (inhibition), se 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL.

För att kunna ta ställning till frågan om inhibition i ett visst fall är det ofrånkomligt att en viss bedömning av sakfrågan i målet måste göras. Vilken grad av sannolikhet för att överklagandet ska bifallas som bör krävas för att det överklagade beslutet ska inhiberas kan inte direkt utläsas av bestämmelserna om inhibition i 28 § FPL. I allmänhet bör krävas en tämligen hög grad av sannolikhet. Kraven för att bevilja inhibition kan dock ställas lägre om det överklagade beslutet är av sådan karaktär att en verkställighet av det överklagade beslutet inte kan bringas att återgå vid bifall till överklagandet eller om det annars är av stor betydelse för den enskilde att verkställigheten av beslutet skjuts upp i avvaktan på den slutliga prövningen (Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1990 ref. 82).

Föreningen Nordulv har inte närmare motiverat yrkandet om inhibition. Länsstyrelsen har i beslutet redogjort för den närmast akuta situationen kring samebyns kalvningsland och de risker vargens närvaro medför.

Förvaltningsrätten, som beaktat vad som hittills framkommit i målet, anser att det inte framkommit tillräckliga skäl för inhibition av beslutet. Yrkandet härom ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[Redacted]

Rådman

[Redacted]

har föredragit beslutet.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsenheten

Beslut

Datum
2020-05-09

Handölsdalens sameby

Diarienummer
218-3426-2020

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

INKOM: 2020-05-11
MÅLNR: 1014-20
AKTBIL: 3

Beslut om skyddsjakt efter varg inom Handölsdalens sameby

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att bevilja skyddsjakt efter en varg inom Handölsdalens sameby och att beslutet omfattas av de villkor som följer.

Beslutet gäller utan hinder av att det överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Villkor

NÄR FÅR SKYDDSJAKTEN BEDRIVAS?

Skyddsjakten får bedrivas under tiden från och med 9 maj till och med 24 maj 2020. Skyddsjakten får genomföras under hela dygnet.

Länsstyrelsen ska inför varje jakttillfälle kontaktas på telefon 010-225 30 40. Länsstyrelsen avlyser skyddsjakten om tillåtet antal vargar fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Länsstyrelsen äger rätt att omedelbart avlysa jakten om förutsättningarna för skyddsjakt förändras eller om jaktförhållandena förändras på ett sådant sätt att jakten inte kan genomföras i enlighet med gällande bestämmelser samt villkoren i detta beslut. Länsstyrelsen äger också rätt att avlysa jakten om villkoren i detta beslut inte följs.

VAR FÅR SKYDDSJAKTEN BEDRIVAS?

Skyddsjakten får bedrivas inom jaktområdet enligt bilaga 2.

Skyddsjakt får ske på annans mark.

Länsstyrelsens personal som finns på plats får besluta att jakt som påbörjats i det angivna området får fullföljas även utanför områdena.

VILKA DJUR FÅR FÄLLAS?

Totalt får en (1) varg fällas.

VILKA FÅR GENOMFÖRA SKYDDSJAKTEN?

Länsstyrelsen utser efter samråd med samebyn jaktledare. Jaktledaren får utse ett begränsat antal personer som får delta i skyddsjakten. Länsstyrelsens kontaktperson nås via Länsstyrelsens rovdjurstelefon 010-225 30 40.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2020-05-09

Diarienummer
218-3426-2020

I det fall Länsstyrelsen deltar agerar Länsstyrelsen som jaktledare.

Jaktledarens ansvar

Jaktledaren ansvarar för att:

- informera Polismyndigheten när skyddsjakten påbörjas samt vid skyddsjaktens slut samt om djuren fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut
- vid behov kunna uppvisa dokumentation på vilka personer som deltagit vid respektive jakttillfälle
- försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra vilt kan finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen
- sådana kommunikationsmedel används under skyddsjakten så att villkoren i detta beslut kan uppfyllas
- samtliga jaktdeltagare känner till beslutet och dess villkor i sin helhet
- om möjligt informera berörd markägare och jakträttsinnehavare att skyddsjakt kan komma att bedrivas på dennes mark under den jakttid som detta beslut omfattar

JAKTMEDEL OCH JAKTMETODER

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) anges vilka vapen och kulpatroner som får användas vid jakt efter varg.

Om det krävs för effektivt genomförande får skyddsjakten bedrivas med hjälp av hund. Maximalt tre (3) hundar får släppas efter en och samma varg under ett och samma dygn.

För att skyddsjakten ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt bedömer Länsstyrelsen att undantag från förbudet att nyttja motorfordon vid skyddsjakt ska utfärdas. Utsedda jaktdeltagare får, utan närvaro av Länsstyrelsens fältpersonal, söka efter samt ringa djuren med motorfordon. Om behov av ompostering finns får utsedd jaktledare och utsedda jaktdeltagare frakta vapen på skoter i terräng.

Förföljande och avlivning från snöskoter och helikopter får endast utföras av personal särskilt utsedd av Länsstyrelsen. Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av helikopter under förutsättning att såväl pilot som skytt har erfarenhet av sådan verksamhet.

ANMÄLAN OM FÄLLD ELLER PÅSKJUTEN VARG

Jaktledaren ska omedelbart och senast inom en timme från det att en varg fällts eller påskjutits anmäla detta till Länsstyrelsens rovdjurstelefon 010-225 30 40. Jaktledaren ska avlysa jakten om tillåtet antal vargar fällts eller påskjutits med stöd av detta beslut.

HANTERING AV FÄLLD VARG

Fällda djur tillfaller staten och omhändertas i sin helhet av Länsstyrelsen.

Länssstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2020-05-09

Diarienummer
218-3426-2020

Bakgrund

ANSÖKAN

Handölsdalens sameby ansökte den 9 maj 2020 om skydds jakt efter en varg som befinner sig vid Bavne inom samebyns kalvningsland. Vargen har under förmiddagen spårats av företrädare av samebyn tillsammans med Länssstyrelsens naturbevakare. Flertal jaktförsök av vargen samt en riven ren har dokumenterats. Renarna har stressats och skingrats till följd av vargens jaktförsök. I området från Vålåstugorna och norrut till Kyrksten finns 2000 - 3000 renar som är mitt i den störningskänsliga kalvningsperioden.

KOMPLETTERING

Länssstyrelsens naturbevakare som varit med och sparat vargen bekräftar sökandes uppgifter. Det finns mycket ren i området och vargen har gjort upprepade jaktförsök i hjorden. Naturbevakaren uppger vidare att det är uppenbart att vargen stressat och skingrat hjorden då han några dagar tidigare sett renarna beta i lugn och ro längs fjällkanten, vilket inte var fallet aktuell dag.

FÖREKOMST AV VARG I OMRÅDET

Länssstyrelsen har dokumenterat förekomst av varg som gjort upprepade jaktförsök samt dödat minst en ren.

SKADEBILD

Skadebilden består av dödade renar, där såväl kalvar som vajor kan dödas av vargen. Vargen orsakar också indirekta skador till följd av att jaktförsöken stressar renarna kraftigt under den tid de är som mest störningskänsliga. Vajorna riskerar i och med det att lämna ett stort antal nyfödda kalvar efter sig. Jaktförsöken medför också att hjorden skingras vilket ökar risken att de utsätts för ytterligare predation av såväl varg som andra rovdjur eftersom de inte längre ingår i den samlade flockstruktur som är det bästa skyddet mot rovdjur för en renhjord.

SKÄL

Naturvårdsverket fattade den 22 december 2016 med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslut (NV-08042-16) om att överlämna rätten att besluta om skydds jakt efter björn, varg, lo och järv till vissa länssstyrelser.

Beslutet fattas med stöd av 9, 18, 21, 22, 23 a tredje punkten, 23 b och 24 d §§ jaktförordningen. I beslutet har även reglerna i artikel 12 och undantagsreglerna beträffande jakt i artikel 16 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) beaktats.

I enlighet med 59 § jaktförordningen gäller detta beslut utan hinder av att det överklagas.

Länsstyrelsen bedömning

Länsstyrelsen gör en samlad bedömning i varje enskilt fall. Länsstyrelsen bedömer skadornas omfattning, förväntad skadebild, om skadeförebyggande åtgärder gjorts och vilka möjligheter till förebyggande av skada som finns samt möjlighet till annan lämplig lösning än skyddsjakt. Länsstyrelsen bedömer om skyddsjakt kan försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arten. Länsstyrelsen beaktar också vargstammens utveckling i landet som helhet. Vidare bedömer Länsstyrelsen om det går att identifiera speciellt skadegörande individer eller särskilt skadeutsatta områden.

ALLVARLIG SKADA

Situationen för samebyn är akut då vargen i dagsläget jagar och dödar ren i samebyns kalvningsland. Den allvarliga skadan består bland annat i att vargen dödar både kalvar och vuxna renar, stressar de högräktiga och kalvande vajorna som till följd kan kasta sina ofödda kalvar eller lämna sina nyfödda kalvar. I de fall vajorna dödas riskeras förlust av såväl avelsdjur som kommande generation och möjlighet till framtida slaktuttag för samebyn och den enskilda renägaren försvinner. Den allvarliga skadan består också i den skingringseffekt som vargnärvaron medför.

Länsstyrelsen bedömer att skyddsjakt är nödvändigt för att förhindra den nu pågående allvarliga skadan.

GYNNSAM BEVARANDESTATUS

Den skandinaviska vargstammen bedöms ha uppnått gynnsam bevarandestatus. Då situationen för samebyn bedöms som akut är det inte möjligt att bestämma individens genetiska status innan beslut om skyddsjakt fattas. I Kammarrättens dom i mål 2103-16 framkommer bland annat att beslut om skyddsjakt kan behöva fattas med kort varsel för att avhjälpa en akut situation och att det då inte alltid är möjligt att som en förutsättning för ett beslut om skyddsjakt kräva att länsstyrelsen ska skaffa sig kännedom om en viss individs genetiska sammansättning.

Utifrån de dokumentationer av varg som gjorts i området och länet bedömer Länsstyrelsen att skyddsjakten inte förhindrar eller allvarligt försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för vargen som art.

ANNAN LÄMPLIG LÖSNING

Andra alternativa lösningar som diskuterats är:

1. *Låta renarna kalva någon annanstans*

Vajorna kalvar i regel på samma ställe vid ungefär samma tid, år efter år. Dessa områden är särskilt lämpade för kalvning vad gäller tillgång på bete och skydd mot väder. Vajorna är under denna tid väldigt känsliga för störningar. Att genomföra en flytt mitt under pågående kalvning medför stora risker för att vajorna kastar sina kalvar.

2. *Utökade insatser för att övervaka renhjorden i kalvningslanden*

Beslut

Datum
2020-05-09

Diarienummer
218-3426-2020

Samebyn använder redan alla tillgängliga resurser för att övervaka och flytta sina renhjordar. Bevakning är under kalvningsperioden också endast möjlig på långa avstånd från renhjorden då mänsklig närvaro annars orsakar störning för de stresskänsliga vajorna.

3. *Mota eller skrämman vargen*

För att vara säker på att vargen inte återvänder till området behöver den drivas bort en bra bit från kalvningsland. Att mota en varg i ett flertal mil bedöms inte som etiskt försvarbart i och med den stress och risk för överhettning som vargen riskerar utsättas för. Dessutom kan skärmselförsöken orsaka stora störningar för vajorna som just nu befinner sig i en känslig period. Dessutom befinner sig vargen i renhjorden vilket medför en risk för att även renhjorden skräms och skingras. Vargen riskerar dessutom att skrämmas in i en angränsande samebys kalvningsland vilket bara flyttar problematiken från en plats till en annan.

4. *Flytta vargen*

Erfarenheter av tidigare försök att flytta vargar från områden med ren visar att vargarna återvänder till renarna, varför detta inte är en metod som kan förväntas hjälpa i denna situation.

5. *Avvakta för att se om vargen självant lämnar platsen*

Länsstyrelsen bedömer det som osannolikt att vargen ska ge sig av från platsen då renhjorden utgör en bra källa till föda och det finns få andra födoalternativ som är jämförbara med mängden renar och renkalv i området.

6. *Låta renarna kalva i hägn*

Det kan inte anses som en lämplig lösning att hägna in kalvningslanden, det rör sig om stora områden och förutsättningarna för att uppföra ett hägn på denna plats under denna tid är mycket dåliga. Metoden kan heller inte anses som lämplig över längre tid då den innebär orimliga insatser vad gäller underhåll av hägn, fodermängd och sjukdomsrisk för renarna.

Mot bakgrund av detta bedömer Länsstyrelsen att det saknas annan lämplig lösning.

LÄNSSTYRELSENS SAMMANTAGNA BEDÖMNING

Länsstyrelsens bedömning är att förutsättningar finns för att besluta om skyddsjakt som riktas mot en specifik skadegörande varg under de förutsättningar som beskrivits i beslutet. Detta i syfte att avbryta och förhindra ytterligare allvarlig skada för samebyn. Länsstyrelsens bedömning är att den pågående och allvarliga skada som samebyn lider till följd av vargens jakt i renhjorden väger tyngre än risken att försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos vargen som art i dess naturliga utbredningsområde.

BESLUTETS VERKSTÄLLIGHET

Länsstyrelsen bedömer att allvarlig skada är pågående och att skyddsjakten bör verkställas så snart som möjligt.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2020-05-09

Diarienummer
218-3426-2020

Information

Jakt som inte följer angivna villkor sker utan stöd av detta beslut och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Undantaget gällande användande av motorfordon ger inte rätt att från skoter skjuta, förfölja eller genskjuta vargen. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att vargen undkommer eller för att avleda deras uppmärksamhet från den som jagar.

Länsstyrelsen erinrar om 22 § jaktförordningen där det framkommer att ett skjutvapen som förvaras i ett motordrivet fortskaffningsmedel inte får ha ammunition i vapnets patronläge eller magasin.

Länsstyrelsen erinrar om att skyddsjakten enligt 27 § jaktlagen ska bedrivas på ett sådant sätt att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara.

Delaktiga i beslutet

Detta beslut har fattats av fält- och viltchef [REDACTED] med naturvårdshandläggare [REDACTED] som föredragande.

[REDACTED]
Fält- och viltchef

[REDACTED]
Naturvårdshandläggare

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

- Bilaga 1** Hur beslutet kan överklagas
- Bilaga 2** Karta över jaktområde

Sändlista

Handölsdalens sameby
Naturvårdsverket
Polisen
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Skandulv
Viltförvaltningsdelegationen i Jämtlands län

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2020-05-09

Diarienummer
218-3426-2020

Bilaga 1, hur beslutet kan överklagas

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Jämtlands län, 831 86 Östersund. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till jamtland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

TIDEN FÖR ÖVERKLAGANDE

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte. Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer, adress till bostaden, telefonnummer där du kan nås, eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

OMBUD

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

YTTERLIGARE UPPLYSNINGAR

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010 - 225 30 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2020-05-09

Diarienummer
218-3426-2020

Bilaga 2, karta över jaktområde

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Jaktområde

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.